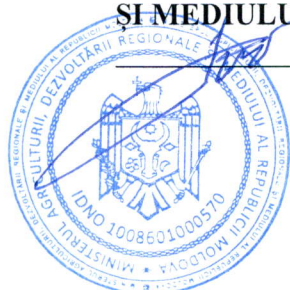

**APROBAT:
MINISTERUL
AGRICULTURII,
DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI MEDIULUI**

ION PERJU

**COORDONAT:
CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A
REPUBLICII MOLDOVA**

SERGHEI HAREA

GHID

**PRIVIND ELIBERAREA A AVIZULUI DE ATESTARE A IMPEDIMENTULUI
JUSTIFICATOR ÎN RELAȚIILE ÎNTRE AGENȚII ECONOMICI DIN
DOMENIUL AGRAR, CA URMARE A FENOMENELOR NATURALE**

INTRODUCERE

Prezentul Ghid, are menirea să acorde suportul informativ necesar pentru realizarea măsurilor de ordin legislativ și tehnic, relevant constatării situației de impediment justificator și de obținere a avizului ce atestă impedimentul justificator intervenit în relațiile între agenții economici din domeniul agrar, ca urmare a evenimentelor naturale.

Ghidul în cauză oferă soluții la problemele, ce apar în practică și care țin de:

- Modul și condițiile de atestare a impedimentului justificator;
- Criteriile de bază a recunoașterii evenimentelor ca impediment justificator;
- Procedura de depunere a solicitării de eliberare a Avizului ce atestă impedimentul justificator;
- Procedura de constatare și evaluare a pagubelor la culturile agricole.

Articolul 4 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 393/1999 cu privire la Camera de Comerț și Industrie cu modificările ulterioare prevede că, Camera de Comerț și Industrie atestă, „prin emiterea unui aviz de atestare, circumstanțele survenite ca urmare a unor fenomene ale naturii, actelor normative/administrative, acțiuni inacțiuni (fapte) sau alte fenomene/evenimente în afara controlului debitorului, de natură a fi invocate ca impediment justificator de neexecutare a obligației debitorului, în contextul raporturilor contractuale comerciale în care cel puțin o parte este subiect al activității de întreprinzător și în care părțile unui astfel de contract au convenit în scris, atestare de către Cameră a menționate mai sus”.

Neexecutarea obligației debitorului este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului debitorului și dacă debitorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul ori consecințele acestuia. În cazul în care obligația a apărut dintr-un contract sau alt act juridic, neexecutarea nu este justificată dacă debitorul ar fi putut în mod rezonabil să ia în considerare impedimentul la data încheierii.

Ce prezintă un aviz de atestare?

Aviz de atestare este un act emis de Camera de Comerț și Industrie prin care se confirmă existența sau neexistența unui impediment justificator.

Atestarea impedimentului justificator reprezintă punctul de vedere a Camerei de Comerț și Industrie, iar avizul de atestare a impedimentului justificator nu este un act administrativ și nu poate fi contestat în condițiile contenciosului administrativ, nu oferă forță probantă prestabilită și nu exclude admisibilitatea altor probe privind circumstanțele menționate.

Ce evenimente pot fi constatate drept impediment justificator?

Drept impediment justificator pot fi următoarele evenimente:

- război (declarat sau nu), ostilități, invazii, acțiuni ale unui inamic străin, mobilizare militară extensivă;
- război civil, revoltă, răscoală și revoluție, putere militară sau nelegitimă, act terorist, sabotaj sau piraterie;
- restricții valutare și comerciale, embargo, sancțiuni;

- acțiuni legale sau ilegale ale autorităților, respectarea oricărei legi sau reglementări guvernamentale, expropriere, confiscare, rechiziție, naționalizare;
- epizootie, epidemie, dezastru natural sau eveniment natural extrem;
- explozie, incendiu, distrugerea echipamentului, defectarea pe termen lung a transportului, sistemelor de comunicații, informațional sau energetic;
- perturbarea generală a relațiilor de muncă, cum ar fi boicotul, greva și blocarea, ocuparea fabricilor și încăperilor.

Lista respectiva nu este exhaustivă și poate fi completată ulterior atât de părțile contractante sau după caz, în corespundere cu clauzele CCI Paris.

Circumstanțele sunt atestate ca impediment justificator de neexecutare a obligației după 3 criterii:

- caracterul lor *exceptional* ce a determinat neexecutarea obligațiilor, în afara controlului rezonabil a părții;
- caracterul lor *imprevizibil* la semnarea contractului, care nu puteau fi cunoscute la producerea impedimentului în momentul încheierii contractului;
- caracterul lor *obiectiv*, ele nu pot fi preîntâmpinate, evitate, depășite, sunt invincibile iar partea nu ar fi putut în mod rezonabil să le evite sau să depășească consecințele impedimentului.

Care circumstanțe nu prezintă impediment justificator?

Circumstanțele care nu pot fi invocate drept impediment justificator sunt: încălcarea obligațiilor din partea debitorului, lipsa materie prime sau a mărfii necesare îndeplinirii obligațiilor, lipsa la debitor a mijloacelor financiare necesare; criza financiară-economică, schimbarea cursului de schimb, devalorizarea monedei naționale, acțiuni ilegale ale terților, în cazul în care clauzele contractului nu prevăd altfel, precum și alte circumstanțe pe care părțile nu le-au prevăzut la încheierea contractului.

Cine poate solicita avizul de atestare?

Solicitantul avizului de atestare poate fi persoana fizică sau juridică, care este parte a contractului comercial.

Ce este un contract comercial ?

Contractul comercial este un acord de voință între părțile participante la un raport comercial, acord prin care se creează, se modifică sau se stinge un raport juridic comercial.

Cum se perfectează solicitarea?

Solicitantul perfectează cerere conform modelului (a vedea mai jos).

Cererea se semnează de către conducătorul sau persoana împuternicită din partea solicitantului.

Cererea poate fi semnată cu semnătura electronică.

Către: Președintele Camerei de
Comerț și Industrie a Republicii Moldova

De la: _____
Compania, IDNO

_____ Adresa juridică

_____ tel/ e-mail

Cerere /Model
Privind eliberarea avizului de atestare a
impedimentului justificator de neexecutare a obligației

Solicit, eliberarea avizului de atestare în temeiul art. 4 din Legea cu privire la CCI nr. 393-XIV din 13 mai 1999 și a Regulamentului privind eliberarea avizului de atestare a impedimentului justificator de neexecutare a obligației, după cum urmează: _____

(Descrierea faptică și detaliată a evenimentului care a generat cazul de impediment, consecințele acestuia în relația cu partea contractuală și argumentele care atestă imposibilitatea neexecutării a obligațiilor contractuale care îl invocă)

În susținerea solicitării anexăm, următoarele documente:

Declar pe propria răspundere, sub sancțiunea răspunderii juridice, că documentele depuse sau cele la care am făcut referire, calitatea și identitatea reprezentantului legal, corespund originalului.

Nume, Prenume _____

Funcția _____

Semnătura _____ Data _____

Ce documente trebuie să fie anexate la cerere?

La cerere se anexează:

- dovada împuternicirilor reprezentatului legal, în cazul în care cererea nu este semnată de conducător;
- copia de pe contract și anexele, autentificată prin semnăturii solicitantului;
- copiile documentului privind volumul obligațiilor îndeplinite conform contractului, autentificată prin semnăturii solicitantului;
- documentul eliberat de organul privind existența evenimentului invocat (ex: în cazul secetei, Serviciul Hidrometeorologic de Stat-va elibera informația agrometeorologică care va conține după caz constatarea secetei cu localizarea evenimentului , momentul începerii și încetării evenimentului);
- notificarea creditorului privind producerea impedimentului justificator;
- confirmarea achitării serviciului solicitat.

Solicitantul își asumă întreaga răspundere, pentru veridicitatea datelor și a documentelor prezentate la solicitarea emiterii avizului de atestare.

Dacă documente prezentate de solicitant nu sunt suficiente pentru emiterea avizului de atestare, Camera de Comerț și Industrie poate solicita prezentarea informațiilor suplimentare, poate consulta specialiști în materia examinată și verifica circumstanțele la fața locului, de asemenea poate folosi mijloace tehnice de constatare

Cum poate fi depusă o cerere?

Cererea și documentele anexate, se depun la sediul Camerei de Comerț și Industrie (mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 151).

Cererea semnată electronic poate fi depusă la adresa email camera@chamber.md a Camerei de Comerț și Industrie.

Care sunt condițiile acceptării cererii?

La primirea cererii se va verifica:

- existența raporturilor contractuale comerciale;
- clauza contractuală;
- cel puțin o parte este subiect al activității de întreprinzător;
- părțile au convenit în scris atestarea a circumstanțelor;
- corespunderea cererii și anexarea documentelor;
- notificarea creditorului asupra impedimentului;
- achitarea tarifului la momentul depunerii cererii

Neîndeplinirea unei din aceste condiții servește temei de restituirea cererii cu documentele anexate, însă nu limitează depunerea repetată.

În ce termen se eliberează Avizul de atestare?

Avizul se eliberează în termen de până la 30 de zile calendaristice de la data depunerii cererii și a documentelor.

Dacă sunt solicitate materiale suplimentare, termenul de examinare se va prelungi de până la 15 de zile calendaristice.

Cum se perfectează avizul de atestare?

Aviz de atestare este un act emis de Camera de Comerț și Industrie prin care se confirmă existența sau neexistența unui impediment justificator.

Avizul de atestare a impedimentului cuprinde:

- partea introductivă - în care se indică date despre solicitantul, părțile contractante; numărul și data contractului;
- partea de constatare - în care se indică data, locul, timpul producerii impedimentului justificator, documentele anexate, indicarea cauzalității dintre circumstanțe și impedimentul invocat;
- concluzia - în care se atestă existența circumstanțelor sau lipsa acestora.

Avizul de atestare este perfectat pe o blanchetă cu antetul Camerei și este semnat olograf sau electronic de Președintele Camerei de Comerț și Industrie sau de vicepreședintele căruia i s-a delegat această funcție.

Avizul de atestare se eliberează în limba de stat. (la necesitate avizul poate fi tradus de instituțiile abilitate)

La cererea motivată a solicitantului, în cazurile de pierdere sau deteriorare a originalului avizului de atestare, se eliberează duplicatul acestuia.

Care sunt tarifele pentru eliberarea avizului de atestare?

Tarifele sunt aprobate de către Biroul Executiv al Camerei.

Informații despre tarife la serviciile CCI puteți solicita la orice reprezentanță a Camerei sau pe pagina www.chamber.md.

Membrii CCI vor obține avizul gratuit..

La depunerea cererii, solicitantul achită costul serviciului conform tarifelor stabilite

În cazul restituirii cererii și a documentelor anexate, costul serviciilor se rambursează în volum deplin.

Cheltuielile suportate de Camera de Comerț și Industrie, în procesul de examinare a cererii se acoperă de solicitant.

Procedura de constatare și evaluare a pagubelor la culturile agricole

Metodologia constatării și evaluării pagubelor la culturile agricole se poate efectua după un model determinat de părți, în corespundere cu Anexele a Regulamentului privind subvenționarea asigurării riscurilor de producție în agricultură.

Această procedură se poate efectua după cum urmează:

- Constatare și evaluare preliminară a pagubelor la culturile agricole (se întocmește pentru suprafețele culturilor agricole afectate parțial);
- Constatare și evaluare a pagubelor la culturile agricole (se întocmește pentru suprafețele unde culturile agricole au fost distruse integral).

În temeiul cererii depuse de conducător, producător agricol, persoană fizică/juridică (în continuare solicitant), se formează o Comisie de lucru în componența căreia vor intra reprezentanți ai Direcției raionale agricultură și alimentație, organelor teritoriale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, Serviciului Special pentru Influențe Active asupra Proceselor HidroMeteorologice sau altor autorități publice competente, după caz. Comisia de lucru se va deplasa la fața locului, unde va constata următoarele:

A. Constatare și evaluare preliminară a pagubelor la culturile agricole (se întocmește pentru suprafețele culturilor agricole afectate parțial);

- Pagubele provocate de fenomenul natural (sau fenomenele); stabilind:

- Cultura agricolă;
- Numărul cadastral al terenului;
- Suprafața totală, ha;
- Suprafața afectată, ha;
- Gradul de dăunare, %.

Model

Nr.	Cultura agricolă	Numărul cadastral al terenului	Suprafața totală, ha	Suprafața afectată, ha	Gradul de dăunare, %
1.					
2.					
3.					

Este important de specificat în Actul emis, metoda prin care s-a făcut determinarea gradului de afectare (denumirea metodicii aprobate de instituțiile științifice, sau organele administrației publice - în caz de aplicare, sau descrierea succintă a procedeelelor de determinare a gradului de dăunare aplicate de comisie).

Situația culturilor la data constatării pagubelor:

- Stadiul de dezvoltare (fenofaza) și starea de vegetație a plantelor (culturilor) la momentul producerii daunei;
- Aspecte de dăunare;
- Măsuri aplicate pentru reducerea sau limitarea pagubelor;

- Stabilirea pagubelor:

- Cultura agricolă;
- Suprafața afectată, ha;
- Gradul de dăunare ca urmare a riscurilor, %;
- Recolta medie anticipată, leg/ha;
- Volumul pierderilor, kg;
- Prețul, lei/leg (conform contractului);
- Valoarea pagubelor, lei;
- Cheltuielile debitorului pentru diminuarea daunelor, lei.

Nr. d/o	Cultura agricolă	Suprafața afectată, ha	Gradul de dăunare ca urmare a evenimentului, %	Recolta medie anticipată, kg/ha	Volumul pierderilor. kg	Prețul, lei/kg (conform contractului)	Valoarea pagubelor, lei	Cheltuielile debitorului pentru diminuarea daunelor, lei
A	B	1	2	3	4=1x2x3/100	5	6=4x5	7
1.								
2.								
3.								

Volumul recoltei pierdute se calculează prin diferența dintre recolta anticipată și recolta obținută pe sectorul afectat. Cuantumul pagubelor se calculează ca produsul dintre volumul recoltei pierdute și prețurile stabilite în contract. Volumul recoltei obținute se estimează conform actelor de depozitare sau de comercializare ale debitorului. Volumul roadei obținute poate fi estimat de către părțile contractului, în câmp înainte de începerea recoltării. Estimarea se efectuează în mod obligatoriu, la cererea oricărei părți a contractului. În caz de implicare la această estimare a unei terțe persoane, remunerarea acestora se efectuează de partea care a cerut estimarea

Obiecții privind măsurările pe teren și metodele de calcul ale daunelor pot înainta:

- reprezentanții părților contractante (debitorul/ creditorul);
- reprezentantului Direcției raionale agricultură și alimentație;
- reprezentanții administrației publice locale;
- alți participanți la constatarea daunelor.

Comisia de lucru împreună cu părțile contractante vor efectua estimarea recoltei în câmp pe suprafețele afectate cu **10 zile** înainte de începerea recoltării pe sectoarele afectate.

B. • Constatare și evaluare a pagubelor la culturile agricole (se întocmește pentru suprafețele unde culturile agricole au fost distruse integral).

În cazul necesității constatării și evaluării pagubelor la culturile agricole care au fost distruse integral, procedura în linii generale rămâne aceeași cu unele modificări.

Comisia de lucru, în care se includ reprezentanți ale aceluiași organe, constată la fața locului tipurile culturilor agricole care au fost distruse total în urma producerii fenomenului natural (fenomenelor).

Model

Nr.	Cultura agricolă	Numărul cadastral al terenului	Suprafața totală, ha	Suprafața afectată, ha
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Se face calculul despăgubirilor potrivit prevederilor contractului, în cazul în care astfel de prevedere nu se conține în contract, aceasta se face potrivit prevederilor legislației Republicii Moldova, dacă este nevoie.

Model

Nr. d/o	Cultura agricolă	Suprafața distrusă total, ha	Recolta medie pe sectorul deteriorat, kg/ha	Volumul pierderilor, kg	Prețul, lei/kg (conform contractului)	Valoarea pagubelor, lei	Valoarea producției pe sectorul deteriorat care va fi folosită de debitor în alte scopuri, lei	Valoarea de despăgubirii, lei
A	B	1	2	3=1x2	4	5=3x4	6	7=5-6
1.								
2.								
J.								

Și în final se includ obiecțiile privind măsurările pe teren și metodele de calcul al daunelor, semnătura tuturor participanților și data perfectării.

Oricine din membrii comisiei pot cere o nouă examinare de către alți experți, privind evaluarea și constatarea pagubelor la culturile agricole.

Lista actelor normative

- Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002;
- Legea cu privire la Camera de Comerț și Industrie nr. 393 din 13.05.1999 (Monitorul Oficial nr. 235-239 (7563-7567) din 18.09.2020);
- Regulamentul privind subvenționarea asigurării riscurilor de producție în agricultură aprobat prin Hotărârea de Guvern nr 217 din 24.02.2007 (Monitorul Oficial nr.39-41/288 din 11.03.2005).

- Regulamentul cu privire la eliberare a avizului de atestare a impedimentului justificator de neexecutare a obligației, din 25.09.2020 aprobat prin decizia nr.35/1 din 25.09.2020, a Biroului executiv al Camerei de Comerț și Industrie.

Date de contact

Adresa: mun. Chișinău, MD- 2004

bd. Ștefan cel Mare, 151,

tel + 373 22 | 022 23 52 68; 22 15 52

email: camera@chamber.md

www.chamber.md